

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-90

2.2.2024

Fremtind Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Livsforsikring – død – fraseparert ektefelle - vilkårstolkning – Fal. §§ 1C-9, 15-1.

Forsikredes fraseparerte ektefelle gikk bort i juni 2023. Forsikrede og ektefellen ble separert i desember 2022. Forsikrede krevde utbetaling under gruppelivsforsikringen. Foretaket avsto forsikredes krav, og viste til at fraseparerte ektefeller ikke var omfattet av forsikringen. Saken reiste spørsmål om forsikrede hadde rett til utbetaling under livsforsikringen. Nemnda bemerket at begrensningen fremgikk klart av vilkår og forsikringsbevis. Videre at dette er en vanlig begrensning i denne type forsikringer, og at et skille mot separerte ektefeller er i samsvar med utbetalingsreglene i forsikringsavtaleloven § 15-1. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede tegnet en grunnforsikring og gruppelivsforsikring i foretaket.

Forsikredes fraseparerte ektefelle gikk bort 30.6.23.

Forsikrede meldte først krav under grunnforsikringen, jf. skademelding 20.7.23. I skademeldingen opplyste forsikrede bl.a.:

Relasjon til avdøde

Separert

Var avdøde på dødsfallstidspunktet enten gift, samboer i mer enn to år, eller samboer med felles barn?

Ja

Det var ingen andre relevante spørsmål stilt i skadeskjema, og heller ingen informasjon om at dersom man er separert, så er man ikke gift i skademeldingens forstand.

Ettersom forsikrede hadde svart "Ja" på spørsmålet "Var avdøde på dødsfallstidspunktet enten gift, samboer i mer enn to år, eller samboer med felles barn?" i skademeldingen, fikk hun automatisk utbetalt under grunnforsikringen med kr 20 056.

Forsikrede fremmet krav under gruppelivsforsikringen 22.7.23, og opplyste da, på et likt skademeldingsskjema som første gang:

Relasjon til avdøde

Gift, separert

Var avdøde på dødsfallstidspunktet enten gift, samboer i mer enn to år, eller samboer med felles barn?

Ja

Denne gangen ble saken fordelt til manuell behandling hos en saksbehandler, og foretaket ble da oppmerksom på at forsikrede og avdøde var separert på dødsfallstidspunktet.

Forsikrede opplyste i e-post 28.7.23 at forsikrede og ektefelle ble separert "8.12.22 og vurderte å fortsette å være gift". Forsikrede påpekte også at hun "... har mottatt vedtak både fra

Skatteetaten, nav og andre som peker på mine rettigheter etter din "avdød separert ektefelle"..."

I et egenmeldingsskjema fra DNB tilknyttet dødsfallet av 27.7.23, kunne forsikrede velge mellom alternativene ektefelle, separert ektefelle og fraskilt, og hun hadde krysset av for alternativet separert ektefelle. Forsikrede og ektefelle ble viet 23.6.18.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun har rett til utbetaling under gruppelivsforsikringen. Forsikrede fylte ut skjemaene på korrekt måte, da hun og ektefelle var separert. Forsikrede har forholdt seg til ekteskapslovens regelverk, hvor det fremgår av § 20 og § 21 at man fortsatt er gift, selv om man er separert.

Forsikrede har også i hovedsak vist til fal. § 1C-9, da hun mener det ikke er gitt opplysninger om vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det kunden kan vente dekket etter vedkommende forsikring.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har rett til utbetaling etter gruppelivsforsikring. Foretaket har en annen definisjon av "ektefelle" i vilkårene enn bl.a. ekteskapsloven, noe det står fritt til. Definisjonen kommer klart frem i vilkårene, og er derfor gjort kjent. Som det fremgår av vilkårene § 1 punkt 5, er skjæringstidspunktet i vilkårene at det er gitt bevilling til separasjon. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er endelig. Det er uomtvistet at forsikrede og avdøde var separert da han gikk bort 30.6.23.

Når det gjelder informasjonsplikten, anfører foretaket at forsikrede har fått de relevante opplysninger som fremgår av fal. § 1C-9 bokstav f) som sier at kunden skal gis opplysning om: "eventuelle vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det kunden med rimelighet kan vente er dekket etter vedkommende forsikring". Foretaket mener forsikrede ikke med rimelighet kan vente å få erstatning for fraseparert ektefelles dødsfall. At ekteskapsloven har en annen definisjon av "ektefelle", er ikke førende for livsforsikringsavtaler. I relasjon til ektefeller/samboere er slike forsikringer ment å bidra når en forsørger, som man lever i samliv med, går bort. Dette hensynet gjør seg ikke gjeldende når ektefellene er separert. Videre fremgår det uansett klart av både forsikringsbevis og -vilkår at erstatning for fraseparert ektefelles dødsfall ikke er dekket.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede har rett til utbetaling av gruppelivsforsikring etter at fraseparerte ektefelle gikk bort.

I forsikringsbeviset tilknyttet Grunnforsikringen står det:

HVEM ER FORSIKRET MED HVILKEN DEKNING

Medlem av forbundet som har tegnet avtalen: Dødsfallsdekning.

Medlemmets ektefelle/samboer: Dødsfallsdekning

[...]

Dødsfall ektefelle/samboer:

Vilkår P1580.

Forsikringssummen utbetales ved ektefelle/samboers død i forsikringstiden

[...]

RETTE TIL ERSTATNING

Hvis ikke annet er avtalt, vil erstatning utbetales til ektefelle eller samboer, subsidiært til arvinger etter lov eller testamente. Dette innebærer en utvidelse av forsikringsavtalelovens §§ 15-1 og 19-11 ved at samboer er likestilt med ektefelle.

I vilkårene står det:

§ 1. Forklaringer, definisjoner

[...]

5. En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling

til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Registrert partner i henhold til Lov om ekteskap av 4. juli 1991 nr 47, er i disse vilkår likestilt med ektefelle.
[...]

§ 2. Utmeldelse av medlemmer i forsikringen

[...]

2. For medforsikret ektefelle opphører forsikringen å gjelde fra det tidspunkt separasjon eller skilsmisse finner sted

Og i Gruppelivsforsikringens forsikringsbevis står det:

4.4. Dødsfall ektefelle/samboer

Forsikringssummen utbetales dersom ektefelle/samboer dør i forsikringstiden og før den dag hovedforsikrede fyller 70 år.

Erstatningen utbetales til gjenlevende ektefelle eller samboer, livsarvinger, testamentsarvinger eller øvrige arvinger etter loven. Disse er begunstiget i den rekkefølgen de her er nevnt. Beløpet inngår ikke i dødsboet. Separert ektefelle har ikke rett til forsikringsbeløpet.

Og fra vilkårene siteres:

1. Definisjoner

[...]

1.6 Ektefelle

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Registrert partner i henhold til Lov om ekteskap av 4. juli 1991 nr. 47, er i disse vilkår likestilt med ektefelle.

[...]

10. Uttredelse/utmelding av forsikrede

[...]

10.3 Ektefelle/samboer

Uttredelse for medforsikret ektefelle/samboer skjer samtidig som hovedforsikrede trer ut. Ved separasjon eller skilsmisse trer medforsikret ektefelle ut av forsikringen med virkning fra det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, hvis ikke annet er avtalt.

[...]

Siterte forsikringsbevis og forsikringsvilkår viser at fraseparate ektefeller ikke er omfattet av forsikringene. Det vil si at det ikke forelå en dødsfallsdekning for fraseparate ektefelle på vedkommendes dødstidspunkt. Ingen av forsikringene gir rett til en utbetaling etter hans død.

Nemnda bemerker at det ikke finnes lovregulering som hindrer foretaket i å regulere det slik at medforsikrede ektefeller ikke lenger er forsikret etter separasjon. Begrensningen fremgår etter nemndas oppfatning klart av vilkår og forsikringsbevis, og nemnda kan dermed ikke se at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har opplyst om disse. Dette er en vanlig begrensning i denne type forsikringer, og et skille mot separate ektefeller er dessuten i samsvar med utbetalingsreglene i forsikringsavtaleloven § 15-1.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).